

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2019. évi február hó 19. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság a hivatali vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt **I.rendű vádlott és 2 társa** ellen indított büntetőügyben a Pécsi Törvényszék 13.B.285/2016/76. számú ítéletének I.rendű vádlottra vonatkozó részét az alábbiak szerint változtatja meg:

I.rendű vádlott által elkövetett vagyon elleni bűncselekményt a Btk. 374.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő, társtettesként és folytatólagosan elkövetett gazdasági csalás büntettének minősíti.

Az I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 1 (egy) évre enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi I.rendű vádlottat 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Indokolás

A Pécsi Törvényszék a 2018. évi június hó 29. napján kihirdetett 13.B.285/2016/76. számú ítéletével I.rendű vádlottbűnösségét a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 294.§ (1) bekezdésében meghatározott hivatali vesztegetés elfogadásának büntettében, valamint a Btk. 376.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő, folytatólagosan és bűnsegédként elkövetett hűtlen kezelés büntettében állapította meg. Ezért halmazati büntetésül 2 év szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, míg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének kitöltését követő

napban határozta meg. Elrendelte a Pécsi Járásbíróság 3.B.83/2014/5. számú ítéletével kiszabott 8 hónap börtön fokozatú szabadságvesztés végrehajtását. Az I. r. vádlottal szemben 3.810.000 forint erejéig vagyonek kobzást rendelt el. Rendelkezett az előterjesztett polgári jogi igény érvényesítésének egyéb törvényes útra utasításáról, továbbá a felmerült bűnügyi költség viseléséről is.

A törvényszék ítélete ellen I.rendű vádlottvédője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan a büntetés enyhítéséért fellebbezett.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában, valamint a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján I.rendű vádlottvonatkozásában a korrupciós bűncselekménynek a Btk. 294.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés a) pont ac) alpontja szerinti minősítésére, a vagyon elleni bűncselekménynek a Btk. 374.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő gazdasági csalás büntettekénti minősítésére, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

Az I. r. vádlott védője a nyilvános ülésen a jogorvoslati nyilatkozatával egyező tartalommal szólalt fel, míg az I. r. vádlott az utolsó szó jogán a felmentését kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetését követően, 2018. évi július hó 1. napján hatályba lépett a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.), melynek rendelkezéseit a Be. 868.§ (1) bekezdése értelmében - bizonyos kivételekkel - a hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell. Hangsúlyozandó azonban, hogy a Be. 870.§ (1) bekezdése alapján a törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően, a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt a Be. másként szabályozza.

Ennek megfelelően a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság fellebbezéssel sérelmezett ítéletét a Be. 590.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül, mely a Be. 590.§ (2) bekezdése értelmében kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására és az intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezésekre, az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartására, illetve - a Be. 590.§ (7) bekezdése szerint - az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekre is.

Nem képezte a felülbírálat tárgyát ugyanakkor a Be. 590.§ (9) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletnek **II. rendű** és III.rendű vádlottra vonatkozó része. A II. r. vádlottal szemben az ítélet első fokon jogerőre emelkedett, míg a III. r. vádlott és védője a másodfokú eljárás során vonták vissza fellebbezésüket, így a III. r. vádlott vonatkozásában 2019. február 7. napján emelkedett jogerőre az elsőfokú ítélet.

A felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az ügy megítéléséhez szükséges minden bizonyítékot beszerzett és értékelt. A tényállás megállapítása során azonban a vád tárgyává tett cselekmények érdemi elbíráláshoz szükséges tények rögzítésén túlmenően - igen nagy részletességgel - olyan történéseket is leírt a tényállásban, melyek részben szükségtelenek a megalapozott döntéshez, részben nehezítik az ítélet átláthatóságát és közérthetőségét.

Így indokolatlan Város Önkormányzat Képviselő-testülete üléseinek teljes választási ciklusra vonatkozó felsorolása, azok napirendi pontjainak és a hozott döntéseinek a részletezése, de szükségtelen az I. r. vádlott által vezetett **kft1.**-nek az ügy szempontjából érdektelen gazdasági tevékenységének részletezése is.

A másodfokú bíróság ezért a Be. 593.§ (1) bekezdésének a) pontjára figyelemmel a tényállást - az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma és ténybeli következtetés alapján - az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:

Az ítélet 14. oldalának (3) bekezdését azzal egészíti ki, hogy a II. r. és a III. r. vádlott közti hozzátartozói viszony - az általuk betöltött pozíciók okán - a vonatkozó jogi szabályozás értelmében nem volt összeférhetetlen.

Mellőzi a tényállásnak a 6. oldal 3. bekezdésétől a 13. oldal utolsó előtti bekezdéséig, a 17. oldal 6. bekezdésétől a 19. oldal utolsó bekezdéséig, a 22. oldal 5. bekezdésétől a 27. oldal 2. bekezdésének végéig, továbbá a 28. oldal utolsó bekezdésétől a 29. oldal 2. bekezdéséig tartó részét. Mellőzi továbbá a 14. oldal 4. bekezdésében és a 28. oldal közepén lévő táblázatokat.

Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás immár mentes a Be. 592.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól; az teljes egészében felderített; iratellenes, vagy téves ténybeli megállapítást nem tartalmaz; az I.rendű vádlottvédekezésével szemben álló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul. Az így megállapított tényállás a Be. 593.§ (3) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

A bizonyítékok értékelése köréből a másodfokú bíróság az alábbiakat kívánja kiemelni.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény rendelkezéseinek megfelelően folytatta le. Az ennek során feltárt és mérlegelési körébe vont bizonyítékokat megfelelően értékelte, számot adva ténymegállapításairól, különösen I.rendű vádlottvédekezése elutasításának okairól.

Az elsőfokú bíróság a tényállást I.rendű és **II. rendű vádlottak** nyomozás során tett

beismerő vallomása, a kihallgatott tanúk vallomása, továbbá az igazságügyi könyvszakértő szakvéleménye alapján állapította meg. E bizonyítékok igen részletes, a logika szabályainak megfelelő mérlegelése mellett megfelelő indokát adta annak, hogy miért nem fogadta el az I. r. vádlottnak a tárgyaláson tett, és a nyomozati vallomáshoz képest megváltoztatott vallomását.

Az elsőfokú bíróság bizonyítékok értékelése körében kialakított álláspontjával a másodfokú bíróság mindenben egyetértett.

Ugyanakkor szükséges megjegyezni, hogy tanúltanú, az I. r. vádlott házastársa a tárgyaláson mentességi jogával élve megtagadta a vallomástételt. Helyesen járt el ezért az elsőfokú bíróság, amikor megállapította, hogy e tanú nyomozás során tett vallomása bizonyítékként nem értékelhető, ennek ellenére a tanú vallomását minden részletre kiterjedően rögzítette az ítélet 37. oldalán. Figyelemmel a bizonyíték értékelésének tilalmára, a másodfokú bíróság a vallomás leírását a jogi indokolás köréből mellőzte.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság I.rendű vádlottvédőjének az I. r. és a II. r. vádlott között létrejött szerződéssel kapcsolatos álláspontjával.

Az irányadó tényállás szerint a polgármesteri tisztséget betöltő III. r. vádlott a szerződés alapján kifizetett közel 4 millió forinttal akarta a képviselő-testület tagjának, az I. r. vádlottnak a 2013. évi október hó 26. napján megtartott képviselő-testületi ülés 27. napirendi pontjánál leadott támogató szavazatát „honorálni”. Erre figyelemmel helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelése útján, hogy a vállalkozási szerződés színlelt volt, a mögött az I. r. vádlott részéről tényleges teljesítés nem állt.

E tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen vont következtetést I.rendű vádlottbüntetőjogi felelősségére, következésképpen a felmentés iránt bejelentett jogorvoslati kérelmek nem voltak megalapozottak.

Az I. r. vádlott által elkövetett bűncselekmények minősítése azonban csak részben felel meg a büntető anyagi jogszabályoknak.

A korrupciós bűncselekmény elsőfokú bíróság általi minősítésével a másodfokú bíróság egyetértett; e tekintetben nem osztotta a fellebbviteli főügyészség indítványában foglaltakat.

A fellebbviteli főügyészség indítványában kifejtette, hogy az I. r. vádlott ugyan a jogtalan előny elfogadásának ellentételezéseként az önkormányzati képviselői működésre vonatkozó jogszabályi kötelezettséget formálisan nem sértett, ugyanakkor az önkormányzati képviselő-testületi üléseken *szavazati jogát rendeltetésellenesen*

gyakorolta, ekként hivatali helyzetével visszaélt. E magatartásával a hivatali vesztegetés elfogadása büntettének a Btk. 294.§ (3) bekezdés a) pontjának ac) alpontja szerinti minősülő esetét valósította meg.

A főügyészségi indítvány adós maradt azonban a rendeltetésellenes szavazati jog gyakorlásának értelmezésével a jelen ügyre vonatkoztatva.

A másodfokú bíróság e körben az alábbiakra mutat rá.

A hivatali vesztegetés elfogadása büntettének minősített esetében a hivatali helyzettel egyéb módon visszaélés megállapításának akkor lehet helye, ha a hivatalos személy a hivatalos minőséghez fűződő jogosítványokat a társadalmi rendeltetésükkel ellentétesen gyakorolja. Annak megállapításához, hogy e feltétel az I. r. vádlott esetében fennáll-e, először azt kell megvizsgálni, hogy a települési képviselő szavazati jogának gyakorlása *mikor minősül rendeltetésszerűnek*, mert csak ennek ismeretében lehet állást foglalni a rendeltetésellenes joggyakorlás kérdésében.

A települési képviselő jogállását a vádbeli időszakban a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) szabályozta. Az Ötv. 19.§ (1) bekezdése értelmében a települési képviselő a település egészéért vállalt felelősséggel képviseli a választóinak az érdekeit. Részt vehet a képviselő-testület döntéseinek előkészítésében, végrehajtásuk szervezésében és ellenőrzésében. A települési képviselők jogai és kötelességei azonosak. A települési képviselő az alakuló ülésen, illetve a megválasztását követő ülésen a 32.§ szerint esküt tesz.

A települési képviselőnek tehát működése során választói érdekeit képviselve, a település egészéért vállalt felelősséggel kell eljárnia. Működéséhez szorosan hozzátartozik a képviselő-testület döntéseinek meghozatalában való részvétel, amelynek során szavazati jogát gyakorolja. A képviselő-testület döntéseit az Ötv.-ben rögzített feladatai ellátása körében hozza, a képviselő szavazati jogának gyakorlása is ebben a körben értelmezhető. A települési képviselő szavazati jogának rendeltetésszerű gyakorlásáról tehát akkor beszélhetünk, ha a képviselő-testület olyan előterjesztésekről hoz döntést, amelyekre az Ötv. alapján köteles, illetve a döntés meghozatalára a törvény felhatalmazást ad, és a hozandó döntés nem ütközik magasabb szintű jogszabályba. Ebben az esetben a szavazati jog gyakorlása attól függetlenül rendeltetésszerű, hogy az támogató, nem támogató, vagy tartózkodó.

A fentiekből következik, hogy a szavazati jog gyakorlása akkor rendeltetésellenes, ha a döntést igénylő előterjesztés az előzőekben rögzített szabályozási körön kívül esik, jogszabályba ütköző, esetleg bűncselekményt valósít meg stb., és a települési képviselő ennek ismeretében szavazatával azt támogatja.

Ez utóbbiról jelen ügyben nincs szó, az elbírált bűncselekmények alapját képező

előterjesztés és az abban hozott testületi döntés nem tekinthető az Ötv. szabályozási körén kívül eső területnek. Így az I. r. vádlott szavazati jogának gyakorlása - függetlenül annak tartalmától - nem tekinthető rendeltetésellenesnek, és nem lehet alapja a hivatali helyzettel visszaélés megállapításának sem.

Az előzőekben kifejtetteket nem befolyásolja az a körülmény sem, hogy az I. r. és a III. r. vádlottak, mint képviselő-testületi tagok más politikai platformon álltak, ennek ellenére bizonyos kérdésekben azonos módon szavaztak. A bíróság nem vizsgálhatja a szavazati jog gyakorlásában megnyilvánuló politikai hovatartozást, az önmagában nem teszi a jog gyakorlását rendeltetésellenessé, feltéve, hogy nem áll ok-okozati összefüggésben az elbírált bűncselekménnyel.

Erre figyelemmel a korrupciós bűncselekmény minősítése körében a másodfokú bíróság egyetértett a törvényszék jogi álláspontjával, és nem találta alaposnak az ügyészi indítványt.

Nem értett egyet ugyanakkor az ítéletábra a vagyon elleni bűncselekmény minősítése körében elfoglalt elsőbírósági állásponttal, mely szerint az I. r. vádlott a Btk. 376.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő hűtlen kezelés büntettét valósította meg. E vonatkozásban alaposnak találta a fellebbviteli főügyészség indítványát.

Az irányadó tényállás szerint III.rendű vádlottrá bírására a **kft2.** képviseletében eljáró **II. rendű vádlott,** mint megrendelő a **kft1.** részéről eljáró I.rendű vádlottal, mint vállalkozóval vállalkozási szerződést kötött. A szerződés értelmében a vállalkozó a megrendelő által igényelt, a gyógyfürdőhöz kapcsolódó értékesítés támogatása érdekében, az ott megrendezésre kerülő rendezvényekről szórólapot készít, és azt elsősorban megyében teríti, 3000 db/hónap mennyiségben, 100 forint + áfa/szórólap áron.

A vádlottak már a szerződés megkötésekor is tudták, hogy a szerződés valótlan tartalmú, az abban foglaltakat az I. r. vádlott nem fogja teljesíteni. A szerződés semmi más célt nem szolgált, mint hogy leplezze az I. r. vádlott részére tíz hónapon keresztül jogtalan vagyoni előnyként kifizetett 3.810.000 forint jogcímét.

A két vádlott tehát, mint két gazdasági társaság vezetője az I. r. vádlott számára jogtalan haszonszerzés végett szerződéssel leplezetten gazdasági tevékenységet színeltek, és ezzel a II. r. vádlott az általa képviselt **kft2.** számára nagyobb vagyoni hátrányt okozott.

A fentiek szerint a II. r. vádlott nem az őt terhelő általános vagyonkezelési kötelezettség megszegésével okozott vagyoni hátrányt - ami a hűtlen kezelés

megállapításának a Btk. 376.§ (1) bekezdésében meghatározott feltétele -, hanem színlelt gazdasági tevékenység végzése útján, abból a célból, hogy az I. r. vádlott jogtalan haszonra tegyen szert.

Az I. r. és a II. r. vádlottak magatartása mindenben megfelel a Btk. 374.§ (1) bekezdésében szabályozott gazdasági csalás törvényi tényállási elemeinek, mely szerint gazdasági csalást követ el, aki jogtalan haszonszerzés végett színlelt gazdasági tevékenységet végez, és ezzel vagyoni hátrányt okoz.

A hűtlen kezelés büntettének megállapítására a vádlottak által tanúsított többletmagatartás - színlelt szerződés kötése - hiányában kerülhetett volna sor, ha a III. r. vádlott szóbeli felhívására fizette volna ki a II. r. vádlott az I. r. vádlottnak a kft. vagyonából a jogtalan vagyoni előnyt.

A fenti rendelkezések összevetéséből megállapítható, hogy a gazdasági csalás tényállása speciális a hűtlen kezeléshez képest.

Ezért a másodfokú bíróság I.rendű vádlottáltal elkövetett vagyon elleni bűncselekményt a Btk. 374.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő gazdasági csalás büntettének minősítette, melyet a Btk. 6.§ (2) bekezdése értelmében folytatólagosan, mint a Btk. 13.§ (3) bekezdésében meghatározott társtettes követett el.

Miután a felülbírálat nem terjedt ki az elsőfokú bíróság ítéletének **II. rendű** és III.rendű vádlottakra vonatkozó részére, a másodfokú bíróság a vagyon elleni bűncselekmény minősítését **II. rendű** és III.rendű vádlottak vonatkozásában nem változtathatta meg.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen állapította meg, azokat azonban nem a tényleges súlyuknak megfelelően értékelte. A vagyon elleni bűncselekmény eltérő minősítése kapcsán a részesi magatartásra történő utalást mellőzni kellett az enyhítő körülmények köréből. Ugyanakkor súlyosító körülményként kell értékelni az I. r. vádlott terhére a folytatólagos, valamint a társas elkövetésben megnyilvánuló fokozottabb társadalomra veszélyességet.

Az elsőfokú bíróság által megállapított joghátrány felülbírálatánál mindenekelőtt azt kell kiemelni, hogy a másodfokú eljárásban kizárólag a I.rendű vádlottal szemben kiszabott büntetést lehetett felülbírálni, mivel vádlott-társaira az elsőfokú ítélet már korábban jogerőre emelkedett. Ennek ellenére nem lehet a büntetés kiszabásánál figyelmen kívül hagyni az ítélet belső arányait, különösen azt a körülményt, hogy a

bűncselekmény elkövetésében a vezető szerepet II.rendű vádlottját játszotta és vele szemben csupán 1 évi szabadságvesztést szabott ki az elsőfokú bíróság.

Erre figyelemmel I.rendű vádlottbüntetésének enyhítése indokolt, annak ellenére, hogy az I. r. vádlott nem először áll bűncselekmény elkövetése miatt bíróság előtt, a vád tárgyává tett bűncselekményeket pedig felfüggesztett szabadságvesztés hatálya alatt követte el.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés mértékét 1 évre enyhítette. E büntetés kellően szolgálja a Btk. 79.§-ában meghatározott büntetési célokat, amely egyben elégséges is azok eléréséhez.

Az elsőfokú bíróságnak az egyszerűsített felülvizsgálat körébe tartozó rendelkezései is törvényesek voltak.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Be. 606.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 605.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Pécs, 2019. február 19.

Dr. Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr. Hudvágner András s.k. előadó bíró,
Dr. Tóth Sándor s.k. bíró

A Pécsi Törvényszék 13.B.285/2016/76. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.I.47/2018/5. számú ítéletével - az abban írt változtatásokkal - a 2019. évi február hó 19. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

. Makai Lajos s.k.

a tanács elnöke